

മുസിരിസ്
പബ്ലിക് പദ്ധതി

മുസിരിസ് പദ്ധതി
പ്രഭാഗതത്തു
പലയിടത്തും ഇള
എലുകകല്ലുകൾ
കാണാം. നാട്ടു
രാജുങ്ങളായിരുന്ന
തിരുവിതാംകൂറിന്റെയും
കൊച്ചിയുടെയും
അതിരിലാണ് ഈ
കല്ലുകൾ
സഹാപിച്ചിരുന്നത്.
ഈവയെ
'കൊതി'കല്ലുകൾ എന്നു
വിളിച്ചു പോന്നു.
കല്ലിൻ്റെ ഒരു വശത്ത്
'കൊ' എന്നും
മറുവശത്ത് 'തി' എന്നും
എഴുതിയിരിക്കുന്നതിനാ
ലാണത്. 'കൊ' കൊച്ചി
എന്നും 'തി'
തിരുവിതാംകൂർ എന്നും
അർത്ഥമാക്കുന്നു.

സന്ദേശം

പ്രീയ സുഹൃത്തുക്കളെ,

2017-18ലെ നാഷണൽ ടൂറിസം അവാർഡും, മികച്ച പ്രകടനത്തിനുള്ള Pacific Asia Travel Association റേഡ് മുന്ന് സുവർഖ്യ പ്രാസ്കാരങ്ങളും നേടിയെടുത്തു കൊണ്ട് കേരള ടൂറിസം ഡിഫോർമ്മേഷൻ അവിമാനക്രമായ നേട്ടം കൈവരിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ലോക ടൂറിസം ഭൂപടത്തിൽ നേതൃത്വിലുള്ള കേരള ടൂറിസം, ലൈഷർ ടൂറിസത്തിലുടെയും വൈത്തന്നെല്ലു് ടൂറിസത്തിലുടെയും ലോകമെമ്പാടുമുള്ള വിനോദ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കേരള സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമുച്ചിക-പാരിസ്ഥിതിക ഉന്നമനത്തിന് ഫേരുകമാം വിധം ഉത്തരവാദിത്ത വിനോദ സഞ്ചാരത്തിന്റെ ഘൃത്യൾ ചുവടുകൾ വെയ്ക്കാൻ കേരളത്തിലെ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമിന ജീവിതാനുഭവങ്ങളും, ചരിത്ര പെത്തുക വഴികളും, സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യങ്ങളും, സാഹസ്രികതയും ഇടകലർന്ന കേരളത്തിന്റെ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖല വർഷം മുഴുവൻ നിലനിൽക്കുന്ന വിനോദ സഞ്ചാര സാധ്യതകൾ സഞ്ചാരികൾക്ക് നൽകാൻ ശേഷിയുള്ളതാണ്. ശക്തമായ പൊതു-സാക്ഷര പകാളിത്തം കേരളത്തിലെ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് മുതൽക്കുടാണ്. കേരള ട്രാവൽ മാർക്ക് മികച്ച ഉദാഹരണമാണ്.

അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം ഡിനോമായ സെപ്റ്റംബർ 27 നു 'എല്ലാവരുടെയും സല്ല നാളേയ്ക്ക് വേണിയുള്ള - വിനോദ സഞ്ചാരവും തൊഴിൽ സാധ്യതകളും' എന്ന വിഷയത്തെ കുറിച്ച് ലോകമെമ്പാടും ചർച്ച ചെയ്യുന്നോൾ, കേരളത്തിന്റെ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയുടെ സാധ്യതകളെ കുറിച്ച് കൂടിയാണ് ഓർമ്മപ്പീക്കുന്നത്. ഇനിയും പുറമ്പുമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടാതെ കേരളത്തിന്റെ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയുടെ വളർച്ചയുടെ സാധ്യതകളെ തുറന്ന് വെയ്ക്കുകയാണ് അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം ഡിനോ.

പെത്തുക സംരക്ഷണത്തിന്റെ സത്തയിലുന്ന നിലകൊള്ളുന്ന മുസിരിസ് പദ്ധതി, പെത്തുകത്തിന്റെ പുനരുപ്പാരാണത്തിലുടെയും, പരിപാലനത്തിലുടെയും, സംരക്ഷണത്തിലുടെയും കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ പുതിയ അധ്യായങ്ങൾ എഴുതി ചേർക്കുകയാണ്. ചാന്യൻസ് ബോർഡ് പ്രിൻസ് റിംഗ് പാട മത്സരങ്ങൾക്ക് വേദിയായ മുസിരിസ് കേരളത്തിന്റെ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയിലേക്ക് തുറക്കുന്ന പുതിയ വാതിലാണ്.

അടിസ്ഥാന സുകരുങ്ങിലും, ശുചിത്വത്തിലും അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം വിപണിയിലെ പെത്തുകയിടങ്ങൾക്കുകൊപ്പം മുസിരിസം എത്തരക്ക്.

ആദാശംസകളോടെ

റാണി ജോർജ്ജ് ഫ്രെ.എ.എസ്.

ടൂറിസം സെക്രട്ടറി, കേരള ഗവൺമെന്റ്

ഒക്ടോബർ 2019 | പേജ് 2

മുസിരിസ് പാർശ്വം നീലകുമ്ഭ ക്രൂസ്ഫോറ്റ്

മുസിരിസിലെ ഓരോ മണ്ഠലത്തിനും പോയ കാലത്തിന്റെ കമ പറയാനുണ്ടാകും. അതയാളപ്പെടുത്താതെ പോയ ചരിത്ര വഴികളിലും ഇനിയും മായാതെ കാൽപാടുകൾ നിറഞ്ഞ മുസിരിസ്. ചരിത്രത്തിൽ അധികം നടന്നിട്ടില്ലാത്ത ഈ വഴികളിലേക്കാണ് മുസിരിസ് എല്ലാവരെയും ക്ഷണിക്കുന്നത്.

ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളും, സ്ഥാക്കങ്ങളും മാത്രമല്ല മുസിരിസ് സുക്ഷിക്കുന്നത് ഇനിയും തുറക്കാതെ ചരിത്രം ഉറഞ്ഞുന വാതിലുകൾ കൂടിയാണ്, അതിനുംാഹരണമാണ് 'കാതി'കല്ല്.

ബീംഗിഷ് ഭണ്ണത്തിന് കീഴിൽ സത്തന്തെ നാടുരാജുങ്ങളായിരുന്ന കൊച്ചിയും തിരുവിതാംകൂറും 1956ൽ കേരളം രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടതോടു കൂടി കേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായി. സത്തന്തെ നാടുരാജുങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അതിർത്തി തർക്കങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാൻ ആയിരുന്നിരിക്കണം 'കാതി'കല്ല് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്. മുസിരിസിന്റെ സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും ഈ അതിർത്തി കല്ലുകൾ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. കൊട്ടകളിലും, കനാലുകളിലും, വിടുകളിലും കാതികല്ലുകൾ കണ്ണു വന്നിരുന്നതായി സമീപ വാസികൾ ഓർക്കുന്നുണ്ട്. നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പല കല്ലുകളും മുസിരിസിന്റെ ഭാഗമായുള്ള കോട്ടപ്പുറം കോട്ടയിലും ചെറായിയിലെ സഘോടരൻ അയയ്ക്കുന്ന മുസിരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

രണ്ടു നാടു രാജുങ്ങളുടെയും ഇടയിലുണ്ടായിരുന്ന അതിർത്തി തർക്കങ്ങൾ ബീംഗിഷ് കാലത്ത് തന്നെ പരിഹരിക്കപ്പെട്ടുവെന്നും, നദികളും, കനാലുകളും, പൊതുവാങ്ങലും അതിരുകളായി അതയാളപ്പെടുത്തി തിരുന്നുവെന്നും 'കാതി'കല്ലുകൾക്കിടയിലുള്ള പ്രദേശം 'നോ മാൻസ് ലാൻഡ്' ആയുടെയും ഉടമസ്ഥ അവകാശമില്ലാത്ത പ്രദേശമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും ചരിത്രം പറയുന്നുണ്ട്.

ഇങ്ങനെ ചരിത്രം സംസാരിക്കുന്ന ശിലകൾ മുസിരിസിൽ കാതിരിക്കുന്നുണ്ട്.

കാലാല്പന്നയുടെ ഓർമയകൾ

കേരള സംസ്ഥാന
പച്ചാവന്തു വകുപ്പ്
മുൻ മെഡാപി
ഡോ. എസ്. ഹേമചന്ദ്രമായി
നടത്തിയ അനുപദ്ധാരിക്ക്
സംശ്ലഭം തിരിക്കുന്നു

കേരള ചരിത്ര രൂപീകരണത്തിൽ വ്യാപാരബന്ധങ്ങൾ അഭിവാദ്യ ഘടകമാണ്. തുറമുഖങ്ങളുടെ രൂപീകരണത്താണു കുടി ഉൾനാടൻ വ്യാപാരവും, തിരഞ്ഞെടു ആരു വ്യാപാരവും വളർന്നു ശക്തി പ്രദാനിച്ചു.

തീരുമാന വാൺജ്യ മേഖലയിൽ അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനമാണ് കൊടുങ്ങല്ലൂർക്കുളത്. ക്രിസ്തവും ഷത്രുഗുർണ്ണം ആയു പാദത്തിൽ തന്നെ ആരു, ക്രിസ്ത്യൻ, അറബി വ്യാപാരികൾ അഭിവിക്കുന്നതിൽ ഒരുക്കിയായതുനു പെരിയാരിൽ തീരത്തുള്ള കൊടുങ്ങല്ലൂർക്കുളത്തെ വ്യാപാര കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നു.

പെരുമാനക്കുളുടെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന മുയിരിക്കോട് അമ്പവാ മഹോദയപുരത്ത് നിന്മാണ് മുസിരിസിന്റെ ചരിത്രം തുടങ്ങുന്നത്. പെരിയാരിൽ തീരത്ത് ക്ഷേത്രത്തെയും കാട്ടാരത്തെയും പേരിൽപ്പുറക്കാണു കോട്ടയ്ക്കു പചുന്തായി ചേരുമാൻ പറമ്പിൽ തെക്കു പട്ടണത്താറു ഭാഗത്തായിട്ടാണ് വ്യാപാരികൾ സ്ഥാരതാമസമാക്കിയിരുന്നത്. 1946 -47ൽ സർക്കാർ ആർക്കിയോളജിസ്റ്റ് ആയിരുന്ന അനുജൻ അച്ചൻ ചെന്നയമായുള്ള ബന്ധത്തിൽ തെളിവുകൾ വന്നും ചെയ്തതുടർത്തിട്ടുണ്ട്. കേരള ആർക്കിയോളജി വിഭാഗം കോട്ടപ്പുറത്ത് നടത്തിയ പരിവേഷബന്ധത്തിൽ ക്രിസ്തവുംഷം 8 നൂം പത്തിനും ഇടയ്ക്കുള്ള ശ്രീസില്പാത്ര ബൃഹ്യ പ്രതിരുദ്ധം, മണി പാത്രങ്ങളും കണ്ണഭത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ചേരുമാൻ പറമ്പിൽ തെക്കു പട്ടണതാറ് ഭാഗം വ്യാപാരികൾക്കായി നൽകിയിരുന്നുവെന്ന് ഈ തെളിവുകൾ ഉറപ്പുകുന്നു.

പതിനേം മുതൽ പതിനാലു വരെ നൂറ്റാണ്ടുകളിലെ ധാത്രികരുടെ അനുഭവ വിവരങ്ങങ്ങൾ കൊടുങ്ങല്ലൂറിൽ നിന്നിരുന്ന ആരു - ക്രിസ്തീയ - അറബി വ്യാപാര - വാൺജ്യ കുടായ്മകളെ കുറിച്ചു തെളിവ് നൽകുന്നുണ്ട്. കോട്ടപ്പുറം മുതൽ അഴിക്കോട് വരെ നീളുന്ന കൊടുങ്ങല്ലൂറിൽ വ്യാപാരമേഖലയെ ‘Shingli’ എന്ന് പ്രതിപാദിക്കുന്നതായി കാണാം.

1341ലെ പ്രളയം കൊടുങ്ങല്ലൂറിനെ പുർണ്ണമായി തകർത്തിട്ടുണ്ടാക്കണം. ഏകിലും കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ വ്യാപാര ബന്ധങ്ങൾ വീണ്ടും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുവെന്ന് നമുക്ക് കരുതാം.

പതിനേം നൂറ്റാണ്ടു മുതൽ, കോഴിക്കോട് സാമുതിശി കൊടുങ്ങല്ലൂറിൽ ആധിപത്യം സ്ഥാപിച്ചു. കൊടുങ്ങല്ലൂറിലുള്ള വ്യാപാരികൾക്ക് അഭ്യർഥം എല്ലാ സഹായങ്ങളും വാർദ്ധനം ചെയ്തു. പോർച്ചുഗീസുകാരുടെ കടനുവെല്ലാം പതിനേം നൂറ്റാണ്ടിലെ അനുസ്ഥിതിൽ കേരളത്തിനെത്തു കുച്ചവടത്തിലെ സന്തുലിതാവന്നു തകർത്തത്. സാമുതിശിയുടെ കടവും ഏതിർപ്പിനെ കുസാംഖരിച്ച പോർച്ചുഗീസുകാർ 1503ൽ കൊച്ചിയിൽ മല്ലുക്കു മരവും ഉപയോഗിച്ചുള്ള ഒരു കോട് നിർമ്മിച്ചു. 1503ൽ അവസാനത്തിൽ ഭൂഗ്രഭാഗം പോർച്ചുഗീസുകാരും സാന്ദരംതെക്കു മടങ്ങിയതിനെ തുടർന്ന്, സാമുതിശി കോട് ആക്രമിച്ചു ശ്രേഷ്ഠചു പോർച്ചുഗീസുകാരെ വൈപ്പിന്ന് ദിവിപ്പിൽ തെക്കുവോഗതേതക്ക് പലായനം ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതമാക്കി. കൊച്ചിയെ അക്രമിക്കുന്ന തിനുള്ള ഒരു ഇടത്താവളമായി കൊടുങ്ങല്ലൂറിനെ സാമുതിശി ഉപയോഗിച്ചു. 1504ൽ കൊച്ചിയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ പോർച്ചുഗീസ്

പട്ടാളം സാമുതിശിക്ക് ഷൂം നിന്ന് വ്യാപാരികളെ ആക്രമിച്ചു കൊണ്ട് തിരിച്ചെത്തിയും. പെരിയാറിൽ നിന്നുള്ള പോർച്ചുഗീസിന് പീരകി ആക്രമണരെത്ത എതിർക്കാനാനുള്ള ശ്രേഷ്ഠ ഇല്ലാതിരുന്ന വ്യാപാരികൾ കൊടുങ്ങല്ലൂറിലുപെട്ടു കൊച്ചിയുടെ പലായനങ്ങളിലായി വാസമറിച്ചു. തുടർന്ന് പോർച്ചുഗീസുകാർ കൊടുങ്ങല്ലൂറിലെ തക്കുകിഴക്കേ അതിരിലായി പെരിയാരിൽ തീരത്ത് നബിയുടെ മുൻ കെവഴികളും ഒത്തുചേരുന്ന തന്റെപ്രധാനമായ ഭാഗത്ത് ഒരു കോട്ട പണിയാൻ തീരുമാനമെടുത്തു എകിലും 1536 ലാണ് ‘ഫോർട്ട് സാന്തോം’ അമ്പാ ‘ക്രാക്കനും കോട്ട്’യുടെ നിർമ്മാണം പുർത്തിയായത്.

വടക്കു ഭാഗത്തുനിന്നും കിഴക്കു ഭാഗത്തുനിന്നും വരുന്ന സുഗന്ധവ്യഞ്ഞങ്ങളുടെ നികുതി ഒഴിവാക്കി കച്ചവടത്തിൽ കുത്തകാവകാശം പിടിച്ചടക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പോർച്ചുഗീസ് തന്റെമായിരുന്നു കോട്ടപ്പുറം കോട്ടയുടെ നിർമ്മാണത്തിന് പ്രേരകമായ പ്രധാനപ്രടക്കം. കാലാക്രമണ കോട്ടയോടനുബന്ധിച്ചു

പള്ളികൾ, സൗമിന്ധാരികൾ, ചന്തകൾ, ലൈബ്രറികൾ, ബിഷപ്പുമാർക്ക് താമസിക്കുന്നതിനുള്ള വാസസ്ഥലങ്ങൾ, മറ്റു കെട്ടിടങ്ങൾ എന്നിവ പണികഴിപ്പിച്ചു. ഇന്നത്തെ കോട്ടപ്പുറം ചന്ദ വരെ വ്യാപിച്ചു കിടന്നിരുന്ന കെട്ടിടസ്ഥാപ്പയാം ആണ് ഇതെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. 1508 നൂം 1535 നൂം ഇടയിൽ വിവിധ ഗവർണ്ണർ ഇന്നത്തുമാരുടെ കീഴിലാണ് കോട്ടയുടെ പണി പൂർത്തിയായത്. കോട്ടയുടെ പരിപൂർണ്ണമായ ഉത്തരവേംതും നിക്ഷിപ്തമായിരുന്നത് കൂടുപ്പിലായിരുന്നു. കോട്ടയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി വലുതും ചെറുതുമായി 11 കൊത്തളങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആരംഭത്തിൽ നാല് ചെറിയ കൊത്തളങ്ങളും നിർക്കിഷണത്തിനായി വൃത്താകാരത്തിലില്ലെന്ന് വിവരം ആയിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്. പ്രധാനമായും യുണോപ്പുൻ ബൈപിസ്റ്റുമാർ പടയാളികൾ എൻജിനീയർമാർ എന്നിവരായിരുന്നു കോട്ടയിൽ താമസിച്ചു.

ഇതരത്തിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂറിലെ വാൺജ്യ - ചെസ്റ്റിക് ചരിത്രത്തിൽ ക്രാക്കനും കോട്ട അതിരിൽ സ്ഥാനം രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ഇന്ത്യയെ അറിയാൻ

ഈ ന്യൂയൂട്ട് ചരിത്രം ധാരകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അറിവിക്കലെഡും ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രവും അതിരുകളായുള്ള ഇന്ത്യൻ തീരപ്രദേശം കൂടിയെറുതിരിക്കുന്നു, വ്യാപാരവും അതിരുകളാണ്, ചരിത്രങ്ങൾ പേരുന്ന ഇടങ്ങളാണ്. മുസിരിസ് പെതുക പ്രദേശം ലോക ചരിത്രത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നത് അങ്ങനെയാണ്.

ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗത്തായി, പല കാലങ്ങളായി, പല കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് കൂടിയെറുപ്പുകൂട്ടവർ, അവരുടെ പുതിയ തലമുറയ്ക്ക് (18-30 വയസ്സുള്ളവർ) ഇന്ത്യയെ അറിയാനാണ് ‘നോ ഇന്ത്യ ഫോറോ’ (Know India Program) സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്

അതിരുത്തികൾ ഇല്ലാതാകുന്ന ഇല കാലത്ത് വേദുകൾ അഭിയോസഭയും പരിശോഭത്തുമുണ്ട്. ചരിത്രത്തിനെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് ചരിത്രവൈഖ്യം ആവശ്യമാണ്. അതിന്റെ ഭാഗമായാണ് ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗത്ത് നിന്നും നാൽപ്പത് വിദ്യാർത്ഥികൾ കേരളത്തിൽ എത്തിയത്.

വുരുതന സംസ്കാരങ്ങളിൽ നന്നായ ഇന്ത്യൻ സംസ്കാരത്തെ കണ്ടു അറിഞ്ഞും പരിക്കാർ വിജ്ഞാരങ്ങളിൽ ജനിച്ച വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായുള്ള Know India Programme-ഒന്ന് ഭാഗമായി നാൽപ്പത് വിദ്യാർത്ഥികളാണ് മുസിരിസിൽ എത്തിയത്.

കേരളത്തിലെ ജൂതചരിത്രം പരിപ്രയപ്പെടുന്നതിനായി പറവുർ ജൂതപ്പള്ളി സന്ദർശിച്ച വിദ്യാർത്ഥികൾ, കേരള ചരിത്രത്തിലെ ജീവിത വഴികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനായി പാലിയം മുസിരിയം സന്ദർശിച്ചു. പോർച്ചുഗീസ് ബന്ധം വിളിച്ചേരുതുനു കോടപ്പറ്റം കോട കുട്ടികൾക്ക് ചരിത്രത്തിലേക്ക് കൂടുതൽ വെളിച്ചും നൽകി.

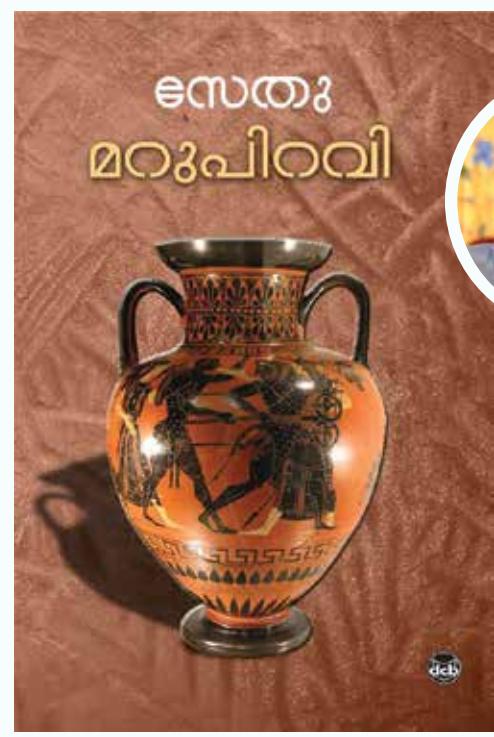
നാട്കിന അടുത്തരിയാനായി നോർക്കൈ-റൂട്ട്‌സിന്റെയും കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും സഹകരണത്തോടെ നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണ് നോ ഇന്ത്യ ഫോറോ (Know India Programme).

ഫിജി, ഗയാന, ഇസ്രായേൽ, മലേഷ്യ, മലീഷ്യൻ, മൂന്നാർ, ദക്ഷിണാഫ്രിക്ക, സുരിനാം, ത്രിനിഡാഡ്, ടൊബാഗോ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നായിരുന്നു വിദ്യാർത്ഥികൾ വന്നത്.

ചരിത്രത്തിന്റെ വഴിയിലൂടെ പുതിയ തലമുറ നടന്നു കയറുന്നോൾ സംസ്കാരങ്ങൾ കൂടി യോജിപ്പിക്കപ്പെടുകയാണ്.

മുസിരിസ് എന്ന എഴുത്തിടം

■ നോർക്കൈ

ചേറമമംഗലത്തെ എന്തെ കുട്ടിക്കാലത്ത്, പുഴയ്ക്കുപ്പറം കൊടുങ്ങല്ലോരു തുറമുഖത്ത് വന്നാണെങ്കിലും കുപ്പലുകൾ കുറിച്ച് ഒരുപാട് കമ്പകൾ കേട്ടിരുന്നു. പക്ഷേ ആർക്കും കമ്പയിലെ ഇടങ്ങൾ എവിടെയാണെന്നോ അവിടെ എന്നൊക്കെ നടന്നിരുന്നെന്നോ യാണെന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്തെ നാൽപ്പത് പെതുകത്തെ കുറിച്ച് എഴുതാൻ തീരുമാനിക്കുന്നോൾ, ശ്രമത്തിലേക്കുള്ള ജൂതക്കുടിയേറ്റവും, നൃത്വാഭ്യൂകൾക്കു മുൻപ് കൊടുങ്ങല്ലോരു സാക്ഷാം വഹിച്ച ഉൾഭോ-രോമൻ വ്യാപാരവുമായിരുന്നു മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്നത്. പ്രഭാതത്തിലെ കണ്ണുപിടിത്തങ്ങളും, സംഘസാഹിത്യത്തിലെ കൊടുങ്ങല്ലോരു കുറിച്ചുള്ള പ്രതിപാദ്യവും കമ്പയ്ക്ക് നല്ല പരിസരങ്ങളെക്കാരുകി. അങ്ങനെയാണ് മുസിരിസ് എന്ന നോവൽ ജനക്കുന്നത്. ചരിത്രത്തിന്റെ വഴിയിലൂടെ സഞ്ചാരിച്ച് എന്തെതായ ശിതിയിൽ ചരിത്രത്തെ പുനർന്നിർമ്മിക്കാനുള്ള എന്തെ ശ്രമമാണ് മറുപറിവി.

പോർച്ചുഗീസ് പ്രോക്ഷണ ഫേഡി

മുസിരിസ് പോർച്ചുഗലുമായി അഭ്യർത്ഥനയെ ബന്ധിപ്പിച്ചുള്ളത്, ചാരിത്രത്തിൽന്ന് ഗതി മാറ്റിരെഴുതിയ വാസ്തവക്കാ ഡാ ശാമയുടെ സാമ്പാദമുന്നോട്ടുകൂടു കാരണം തന്നെ സർപ്പപാള ദൃഢ് ആയിരുന്നു. മുസിരിസ് തുറമുഖം സർപ്പപാള ദൃഢിലെ വ്യാപാര കേന്ദ്രമായിരുന്നു എന്ന് ചാരിത്രം പറയുന്നു.

2019 ആഗസ്റ്റ് 31 മുതൽ സെപ്റ്റംബർ 14 വരെ 'India - From the Coromandel to the Malabar Coast', എന്ന പദ്ധതിയിയുടെ ഭാഗമായി Centro Nacional de Cultura (CNC), തൃശ്ശൂരു നേതൃത്വത്തിൽ മാധ്യമം, കല, സാഹിത്യം, സിനിമ എന്നി മേഖലയിൽ പോർച്ചുഗീസ് സാമ്പാദവർ പരിചയരഹ്യാനായി, പോർച്ചുഗീസ് സാമ്പാദ ഒക്ഷിണോന്തു സാമ്പർച്ചു. മുസിരിസിലെ കോട്ടപ്പുറം, പള്ളിപ്പുറം കോട്ടകൾ മുഖ്യാകർഷണമായിരുന്നു.

വരും തലമുറയെ വൃത്തിസ്ഥം പെപത്തുകാങ്ങളിലുടെ ബന്ധിച്ചു ഫേറിക്പബ്ലിക്കോക്കുന്നതിനുള്ള സാംസ്കാരിക, പാലം നിർമ്മിക്കുവാനാണ് Centro Nacional de Cultura (CNC) ശ്രമിക്കുന്നത്. ബന്ധിപ്പുരുഷനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിലുടെ "make things happen" എന്നതാണ് CNC തൃശ്ശൂരു ലക്ഷ്യം.

അതിന്റെ ഭാഗമായി പോർച്ചുഗീസ് അംബാസിഡറായ H.E. Mr. Carlos Pereira Marques, എൻ്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള 26

പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ സാഹചര്ത്തിന് പെപത്തുകാരി ചർച്ചയ്ക്ക് വേദിയാരുക്കാൻ മുസിരിസിന് കഴിഞ്ഞു. സംഘത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഡോ. അനിസോയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ പോർച്ചുഗീസ് നിർമ്മാണാർത്ഥികൾ പള്ളിക്കോട്ടയിൽ ഉടനീളം ദൂരമാണ്. ആയുധങ്ങൾ സുക്ഷിക്കുന്നതിനായി കോട്ടയിൽ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ, കുടിവെള്ളം സുക്ഷിക്കുന്നതിനായി കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന കിണർബന്ധം നിർമ്മാണം ഫല്ലാം വളരെ ചാരി പ്രധാനമാർഗ്ഗിക്കുന്നവയാണ്.

കലം ചാലി ഗവേഷകനായ ഡോ. അനിസോറ, മിന്റ് ഹലോന സാരാ എന്നിവർ നേതൃത്വം നൽകിയ പോർച്ചുഗീസ് സാഹചര്യമായി ശ്രീ. പി. എം. നുഷാദ് (എം ഡി, മുസിരിസ് പദ്ധതി) ഡോ. ബെനി കുവുക്കോൻ (കൺസേസാർവേഷൻ കൺസിൽസിൽ, മുസിരിസ് പദ്ധതി), ശ്രീ. റൂബീൻ ഡിക്രൂസ് (അദ്ദേഹസ്ഥി കമ്മിറ്റി മെമ്പർ, മുസിരിസ് പദ്ധതി), ഡോ. ഫേമചാൻ (മുൻ ഡയറക്ടർ, സംസ്ഥാന പുരാവസ്തു വകുപ്പ്) പ്രൊഫ. കെ. എസ്. മാതൃ, ഡോ. മെരുകിൻ തരകൻ (ഡയറക്ടർ, കെ. സി. എച്. ആർ.), പ്രൊഫ. കേരുവൻ വെള്ളത്താട് (ഡയറക്ടർ, എ. എസ്. സി. എച്. കെ.) എന്നിവർ കുടിക്കാഴ്ച നടത്തി.

ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ച്

ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ച് ആറാം പാദ മത്സ്യങ്ങൾ ബഹു. കുഴുപ്പ് മന്ത്രി അഡി. വി. എസ് സുന്തത്കുമാർ പ്രഭാത് ഓഫ് ചെയ്യുന്ന കൊടുങ്ങലും ഏം എൽ എ അഡി. വി. ആർ. സുന്തത്കുമാർ, കൊടുങ്ങലും നഗരസഭ പ്രധാനമാരാണ് ശ്രീ കെ. ആർ. ജേയുടെ, ദുരീസാ ഡയറക്ടർ ശ്രീ ബാലകുമാർ എം എ എൻവിഡർ സാമീപം.

കേരളത്തിന്റെ വള്ളംകളി പാരമ്പര്യത്തിന് പുതിയ മുഖം നൽകിയ ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ചിനെ ആവേശിച്ചുതോടു കൂടിയാണ് കോട്ടപ്പുറത്തിന്റെ കായലോളങ്ങൾ സ്ഥിരീകരിച്ചത്.

കേരള ദുരീസാ വകുപ്പിന്റെ ആര്യ ശ്രമമായിരുന്നു ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ച്. ക്രിക്കറ്റ് ലീഗ് മാതൃകയിൽ ഓഗസ്റ്റ് 31 ന് നെഹ്റു ട്രോഫി വള്ളം കളിയോടെ ആരംഭിച്ച കൊല്ലത്തെ പ്രസിദ്ധീയമാണ് ട്രോഫി വള്ളം കളിയോടെ അവസാനിക്കുന്നു.

ഒക്ടോബർ 12 നും 19 നും ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ചിന്റെ ഒന്ന് പാദങ്ങൾക്കാണ് മുസിരിസ് സാക്ഷ്യം വഹിച്ചത്. ഓൺപത് ചുണ്ടും വള്ളംങ്ങൾ പന്ത്രണ്ട് വൃത്ത്യന്ത പേരികളിൽ ഒരു ജേതാവിന്നായി പോരാടുന്ന ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ചിന്റെ സംഘാടന സമിതി കോട്ടപ്പുറത്ത് ബഹു. റവന്യൂ വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. ചന്ദ്രശേഖരൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു.

വള്ളം കളിയുടെ ആവേശം ഉൾക്കൊണ്ട് മുസിരിസിന്റെ ചുമരുകൾ ചുമരുപിത്തങ്ങൾ കൊണ്ട് അലക്കരിക്കുപ്പിരുന്നു. മുസിരിസ് വഖതി പ്രദേശത്തെ വിവിധ പരിത്യാസങ്ങൾ, വഴിയോരക്കാഴ്ചകൾ, ദൈനംദിന ജീവിതം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ ചുമർച്ചിത്തേരജായി മാറി. തുശുർ ഫെഡർ ആർട്ട് വിശ്വാർത്ഥികളാണ് ചുമർച്ചിത്തേരജൾ വരച്ചത്. സാംസ്കാരിക പൈതൃകം വിളിച്ചൊതുന്ന കലാപരിപാടികൾ വള്ളം കളി വേദിക്ക് കൂടുതൽ നിരോക്കി.

ചാന്ദ്രൻസ് ബോട്ട് ലിഗ്ചിന് മുന്നോടിയായി സെപ്റ്റംബർ 10 ന് കൊടുങ്ങലുംബിൽ നടന്ന സാംസ്കാരിക ഫോഷയാത്ര നഗരത്തിന്റെ സാംസ്കാരികിക്കത്തനി വിളിച്ചൊതുന്നതായിരുന്നു.

ബോട്ട് ലിഗ്ചിനോടുംബന്നിച്ചു കോട്ടപ്പുറം കായലിൽ ചെറുവള്ളംങ്ങൾ നിന്നു ഇലാലോഷയാത്ര, ചവിട്ടുനാടകം, മോഹിനിയാട്ടം, സൗഫി നൃത്തം എന്നിവയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

കാഴ്ചക്കാർക്കും കളിക്കാർക്കും ഒരുപോലെ ഉത്സവാനുഭവം പകർന്ന നൽകിയ കേരളത്തിന്റെ പൈതൃകത്തെ ഇത്തേതാളം ഉൾക്കൊണ്ട് മറ്റൊരു കാഴ്ചാനുഭവത്തിന് മുസിരിസ് ഇതിന് മുൻപ് വേദിയായിരുന്നിട്ടില്ല.

അതിജീവനത്തിന്റെ ചേരിൽ വിറന്ന ചോക്കു

കേരളം
കടനു പോയ
മഹാപ്രളയത്തിന്റെ
ബാർമകൂട്ടിയാണ്

ചേക്കുട്ടി

ചേക്കുട്ടി എന്ന ചേനമംഗലം കുട്ടി.
ചേനമംഗലം ചേരിൽ പിറന്ന കുട്ടി.
ചേക്കുട്ടികൾ മുൻവുകളുണ്ട്
ചേക്കുട്ടി കുറപ്പുരുട്ടുവള്ളാണ്
പാകഷ അതിജീവനത്തിന്റെ അടങ്ങാത്ത,
അതിരുകൾ ഇല്ലാത്ത
ആദ്ദേഹമാണ് ചേക്കുട്ടി.

മഹാപ്രളയങ്ങൾക്ക് പോലും തകർത്തതിനാണ് കഴിയാത്ത
കേരളത്തിന്റെ അതിജീവനത്തിന്റെ പ്രതീകം.

2019 സെപ്റ്റംബർ 9ന് ഒന്നാം ജന്മദിനം ആദ്ദോഹിച്ച
ചേക്കുട്ടി, സർവം തകർത്തതിന്റെ പ്രളയം ബാക്കിവെച്ച
ചേരിൽ നിന്നാണ് ജന്മം കൊണ്ടത്. ജീവിതത്തിലെ ഏല്ലാ
തുടക്കിലെല്ലാം മനുഷ്യരെയും ജീവക്കാൻ പേരിപ്പിച്ചി
കൊണ്ട് വേന്ന് ബാക്കിവെന്നും, ഗൃഹിജിവെന്നും
ഓഫീസുകളിലും, എക്കുരൈഷും സംഘടനയുടെ റിസ്ക്
റിയക്ഷൻ ജന്നിവ ശീറ്റിംഗിലും പ്രളയം
തകർത്തതിന്റെ ചേനമംഗലം കൈത്തറിയുടെ
ചേരു പാട്ടുമായി ചേക്കുട്ടിരെയത്തിരുന്നു.

കോട്ടപ്പുറത്തെ മുസിരിസ് പ്രാജക്ക് ലഭിച്ചു
ആണ് ചേക്കുട്ടിയുടെ ഒന്നാം
പിന്നൊളാഞ്ചേലാഷങ്ങൾക്ക് വേദിയായത്.
ചേക്കുട്ടിയുടെ കാരണാഭ്യതയായ ലക്ഷ്യി
മേന്മാനും, ചേക്കുട്ടിയുടെ നിർമ്മാണത്തിന്
പ്ലൈമുണ്ഡായിരുന്ന ചേക്കുട്ടിക്കുടവും,
ചേനമംഗലം കൈത്തറി സ്ഥാപനമാറ്റി

അംഗങ്ങളും മുസിരിസിൽ തെരുകുട്ടി.
ചുമരുകളിൽ ചേക്കുട്ടിയുടെ ചിത്രങ്ങൾ നിറഞ്ഞു.
കെട്ടിടമെല്ലാം ചേക്കുട്ടിയെ കൊണ്ട് അലക്കരിച്ചു.
ആദ്ദോഹങ്ങൾക്ക് മാറ്റു കുട്ടുവാനായി മനം തത്തപ്പിള്ളി
ജവഹർ ആർക്കൻ കൂടിവെന്നും വില്ലോച്ചാൻ പാട്ടുമുണ്ഡായിരുന്നു.

CLEAN MUZIRIS GREEN MUZIRIS

ഒക്ടോബർ 2 ഗാന്ധി ജയന്തിയിൽ മുസിരിസ് ലിമിറ്റഡ് ശുചിത്വ അവബോധ പരിപാടികൾ തുടക്കമിട്ടു. ‘കീഴിൽ മുസിരിസ് സ്റ്റീൽ മുസിരിസ്’ കൂട്ടായിരുന്ന് ഭാഗമായി പറവുൾ മുൻസിപ്പൽ ചെയർമാൻ രമേഷ് ഡി കുറുപ്പ്, പറവുൾ ബേബാട് ഷാട്ടിയിൽ ശുചിത്വ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. എഴുപത് വൃക്ഷങ്ങൾക്കാൾ ജൂതത്തെരുവിലും ബോട്ട് ജൈട്ടി ഭാഗത്തും നട്ടു.

മാധവി കട്ടാരിയ IAS Special Secretary (Coordination), Govt of Punjab ആണു ഒരു നട്ടു നോർത്ത് പറവുൾ വാർഡ് കാൺസിലർ സി. മിൻ, നോർത്ത് പറവുൾ ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളിലെ നാഷണൽ സർവീസ് സ്കൂളിൽ വളഞ്ഞിയർമാരും, അധ്യാപകരും, സന്നിഹിതരായിരുന്നു.

ഡോക്ടിയോറിൽ നിന്നുള്ള എഫിരീസ് സ്റ്റേഷൻ ഫ്രോഫ്റ്റാർ Nariaki Nakazato, ഗവേഷകരായ ഫ്രോഫ്റ്റാർ M. Ueda, Dr H. Suzuki, കോട്ടപ്പുറം കേംടി, കോട്ടപ്പുറം മാർക്കറ്റ്, പറവുൾ സിനഗോൾ, പാലിയം കൊട്ടാരം, പാലിയം നാലുകെട്ട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ സെപ്റ്റംബർ 14നു മുസിരിസ് അധികൃതർക്കൊപ്പം സന്ദർശനം നടത്തി.

കേരള ജൂതചരിത്ര മുസിരിസ് സന്ദർശക ധന്യവാദി

ഫ്രോഫ്റ്റാർ Nariaki Nakazato യുദ്ധം (ഡോക്ടിയാ സർവീസുലോല) സന്ദർശനക്കുറിച്ചിൽനിന്നും

*Really impressed with the fine work of restoration and conservation. Important project.
Nariaki Nakazato, Emeritus Professor, The University of Tokyo,
14 Sep. 2019*